

1

ALL ABOUT THE MONEY

PASHTO TRANSLATION

دا د حقائقو پاڼه تاسې ته د هغه مالي مرستې په حقله وائي چې تاسې يې ورتوب لری او هغه مالي منابع چې تاسې يې غوښتنه کولای شئ. د نور معلوماتو يا نصيحت لپاره د خيال ساتنې د نصيحت په شميره 020 023 2033 اړيکې ونيسئ (په دفترې ورځو سحر 10:30 نه ماسپڅين 3:00 بجو پورې) يا برېښنالیک وليږئ په advice@becomecharity.org.uk

دا واړه په حقله دي د روپو، روپو، روپو

ستاسې د محلي واک له اړخه مرسته

د اعلي تعليم وظيفه .. په اعلي تعليم کي ياست؟ تاسې يو ځل د £2,000 د اغستو ور گڼل کيږي چې په عامه توگه ستاسې د کورس په دوران کي په برخو کي ادا کيږي.

د اعلي تعليم لپاره د چټيانو د اوسيدو ځاي ... تاسې د اوسيدو لپاره بايد بل خوا لار شئ يا به خپله کرا پخپله ادا کوئ.

د تعليم، روزگار او تربيت په خرچه کي مرسته .. ټول محلي واکمند بايد د خيال ساتنه پرېښودونکو لپاره يوه مالي پاليسي ولري او ستاسې د لار تدبير بايد دا پريکړه اوکړي چې تاسې څه رنگه مرستې ته اړتيا لري.

ستاسې د محلي واک فرض دي چې تاسې ته لاندینی مالي مرسته درکړي کله چې د 18 کالو شئ:

د خيال ساتنه پرېښودو گرانټ (د کور تخصیصیه جوړول) - خپل د اوسيدو ځاي په ضروري شيانو برابرولو لپاره. د دولت لارښودنه وائي چې دا بايد کم نه کم £2,000 وي.

19-16 وظيفه. 19-16 پوري عمر ياست؟ په تعليم کي ياست؟ تاسې هر اکادمي کال د خپل پوهنځي نه £1,200 تر لاسه کولای شئ.

گټي

ډير عوامل اثر کوي چې تاسې د کومو گټو غوښتل کولای شئ او د هغه مقدار چې تاسې به يې تر لاسه کوئ. د گټي شميرونکي ښي طريقي دي چې دا معلومه کړي چې تاسې د څه شي تر لاسه کولو وړ ياست. ټول سخت محنت هغوي کوي! اوگوري turn2us.org.uk او entitledto.co.uk

تاسې ته د دندې مرکز ته دا ونيل نه دي پکار چې تاسې خيال ساتنه پرېښودونکي ياست، خو که چرې داسې وکړئ نو هغوي بايد ستاسې زياته مرسته وکړي.

په کال 2017 کي به يونيورسل کريډيټ په يو ځل د ادا کولو سره د ځانگړو گټو ځاي ونيسي کوم چې ستاسې مالي خیر خپگړو ته پام کوي.

ځانگړي اوسيدونکي ځوانانو لپاره دري عامي گټي دي:

د روزگار لټونکو تخصیصیه ... که عمر مو د 18-24 پوري وي، او په پوره وخت تعليم کي نه ياست، په فعاليت کار لټوی/ موجود ياست يا په هفته کي د 16 گهڼو نه کم کار کوئ نو تاسې په هفته کي £57.90 تر لاسه کولای شئ.*

د آمدن مرسته .. که عمر مو د 16-19 پوري وي، او په پوره وخت تعليم کي ياست او يا والدين ياست، د والدين يا مهاجر سره نه اوسيدونکو تاسې £57.90 (£73.10 که چرې والدين ياست)** تر لاسه کولای شئ. خيال ساتنه پرېښودونکي د 21 کالو پوري د آمدن مرسته تر لاسه کولای شئ که چرې ستاسې دعوه د 19 کلن کيدو نه وړاندې شوې وي او تاسې وس هم په تعليم کي ياست.

د اوسيدو گټه .. که تاسې د کورنۍ نه لري اوسيدونکي او آمدن مو کم وي او بچول مو د £16,000 نه کم وي نو تاسې په خپله کرا کي مرسته اغيستې شئ. هغه خلک چې د دي وړ نه دي پکي د اي يو اوسيدونکي، پناه غوښتونکي بغير د چټي نه پاتي کيدونکي او د پوره وخت محصلين (تر څو چې مو بچي نه وي) شمول کوي. رنگا رنگ نرخونه تطبيقول کيږي چې ستاسې د استوگنې په ځاي اړه لري. خيال ساتنه پرېښودونکي چې د اوسيدو د گټي وړ وي به خامخه د ۲۲ کالو عمره پوري د يوې پوره کوټي د کرا قيمت وړ وي.

که چرې تاسې گټي اخلي او زياتي گټي ته اړتيا لري نو د بودجي د فرض لپاره غوښتل کولای شئ. دا د سود نه بغير ده خو بيرته ادا کول به ستاسې د گټو نه کيږي. د نورو معلوماتو لپاره: <https://www.gov.uk/budgeting-loans>

BECOME.
THE CHARITY FOR CHILDREN IN CARE
AND YOUNG CARE LEAVERS

گرانټونه

ځنې تنظيمونه د اړتياوې لرونکو ځوانانو او خيال ساتنه پريښودونکو مرسته په گرانټونو ورکولو سره کوي. د غوښتنې نه وړاندې د پوره وړتوب تفصيل لپاره وب پانه په ارام سره اوگورئ -- په عامه توگه گرانټونه په هغه صورت ورکول کيږي کله چې تاسې نور واره اختيارونه ازمايلي وي.

د خيال ساتنه پريښودونکو مؤسسه خيال ساتنه پريښودونکو ته چې عمر يې 18-29 کالو پورې وي د £ 400 پورې گرانټونه ورکوي د شیانو لپاره لکه د کور سامان، د ناڅاپي پيښو د اوسيدو خرچه، د تعليم خرچه، طبي اړتياوې، تربيت او دندې لپاره.

www.thecareleaversfoundation.org

کيپستون د خيال ساتنه پريښودونکو ترسټ د 17-25 کالو پورې خيال ساتنه پريښودونکو ته د £ 300 نه د £ 400 پورې گرانټونه ورکوي د تعليمي کورسونو او اوزارو (په شمول د سفر)، د گاري چلولو سبقونو/ازمايښتونو او کور د سامان لپاره.

www.capstonecareleavertrust.org

بټل يوکي ترسټ 16-20 کالو پورې ناشنا شوي ځوانانو ته د £ 2,000 پورې گرانټونه ورکوي د تعليمي مرستې، روزگار او تربيت، کور برابرولو او خپل بدني او ذهني روغتيا لپاره. عريضې به د ځوانانو لپاره مجسمې يا رضاکار تنظيمونه کوي.

www.buttelUK.org

سپارک مؤسسه د 25 کالو عمر پورې خيال ساتنه پريښودونکو ته د کور برابرولو، تعليم/روزگار، مهارتونو او دلچسپيانو لپاره د £ 600 پورې گرانټس ورکوي.

sparkfoundation.org.uk

لاورينس اتويل مؤسسه د 16-26 پورې ځوانانو ته د £ 100 او £ 1,500 تر منځه گرانټس ورکوي چې په خاصه توگه د تربيت په کورسونو، چې پکې د اوزارو اغستل شمول کوي، د کورسونو په دوران کې د اوسيدو خرچه او د ټيوشن فيس، داخله يا ازمايښتونو کې مرسته کول دي.

www.theskinnerscompany.org.uk/grants-and-trusts/lawrence-atwells-charity

دي پرينسز ترسټ 17-25 پورې هغه ځوانانو ته گرانټس ورکوي چې د 16 گهڼو نه کم کار کوي يا په تعليم کې وي په هفته کې د 14 گهڼو نه کم، چې په کار لگيدو، تعليم يا تربيت کې مرسته وکړي؛ د خپل روزگار شروع کولو لپاره هم قرضي ورکول کيږي.

www.princes-trust.org.uk

Turn2Us (ټرن ٢ اس) د گرانټس لټولو يو ټول لري. د هغه گرانټس لپاره چې تاسو يې غوښتنه کولای شئ، خپل پوست کوډ داخل کړئ په www.turn2us.org.uk

د بلونو په ادا کولو کې فکر مند ياست؟ بعضي غټ ورکونکي د قرض نه د خلاصې فنډونه لري. اوگورئ چې کومې کمپنيانې په دې کې حصه اخلي او څه رنگه غوښتنه وکړئ په: www.charisgrants.com/application-forms

مهرباني وکړئ نوټ کړئ: دا معلومات بايد د لارښوونې لپاره استعمال شي او د انگليسي قوانينو سره موافق دي.

* د مالي کال 2017/18 لپاره
صحې کړئ -- د پوره وړوالي
لپاره اوگورئ
<https://www.gov.uk/jobseekers-allowance/what-youll-get>

** د مالي کال 2017/18 لپاره
صحې کړئ -- د پوره وړوالي
لپاره اوگورئ
<https://www.gov.uk/income-support/overview>

د نومونو لوبه

THE NAME GAME PASHTO TRANSLATION

د کوچنيانو په خدمتونو کې د چا څه دنده ده... هغه خلکو ته لارښودنه کوم چې به تاسې د کوچنيانو په خدمتونو کې بيا مومي که چرې تاسې د ساتنې لاندې يا ساتنه پرېښودونکي ياست. د وظيفو سرليک د مشوري مجلس تر مينځه جدا کيدلې شي ولې دوي به يو رنگ کار کوي.

دا د ځوانانو لپاره د حقائقو د ويري پانو له اړخه دي چې په خيال ساتنه کې تجربه لري. کوم چې Become جوړ کړي دي. (www.becomecharity.org.uk) د مشورو او مرستې يا ستاسې د حقونو په حقله د معلوماتو لپاره د کنير ايډوانس لائن په شميره 023 0800 (د دفترې ورځو سحر د 10:30 نه تر ماسپڅين 3:00 بجو پوري) اړيکې اوکړي يا برېښنالیک اوکړي په advice@becomecharity.org.uk

BECOME.
THE CHARITY FOR CHILDREN IN CARE
AND YOUNG CARE LEAVERS

ټولنيز کار کوونکي

هغوي څه کار کوي: تاسې په خيال ساتنه کې ياست؟ بيا به تاسې يو ټولنيز کارکوونکي تر لاسه کړئ. هغوي به ستاسې د خيال ساتنې پرېکړې کوي او ستاسې د خيال ساتنې تدبير برابروي. هغوي به ستاسې سره په قاعده په اړيکو کې وي او تاسې سره به کم نه کم په هرو ۶ هفتو کې يو وار ملاقات کوي.

هغوي څه رنگ مرسته کوي: هغوي بايد تاسو ته غور ونيسي او ستاسې خواهشات او هيلې ستاسې د خيال ساتنې په تدبير کې گډ کړي. هغوي لږه پکار دي چې د پرېکړو څرگندونه وکړي او دا يقيني کړي چې ستاسې رغ واورېدلې شي. تاسې ته تل د خپل ټولنيز کار کوونکو د اړيکو تفصيل لرل پکار دي!

ځانگړې مشوره کوونکي (پي اي)

هغوي څه کار کوي: آيا تاسو د ۶۱ کالو نه زيات يا خيال ساتنه پرېښودونکي ياست؟ تاسو به يو پي اي لری. هغوي به ستاسې د خيال ساتنې د تگ لار ډمه اخلي او ستاسې د لار د تدبير کتنه به د ۱۲ کالو (يا ډير عمر پوري که چرې تاسې په تعليم يا تربيت کې ياست) عمر پوري سر ته رسوي.

هغوي څه رنگ مرسته کوي: هغوي لږه په قاعده توگه اړيکې کول پکار دي چې ستاسې په تعليم کې د داخليدو، تربيت او دنده تر لاسه کولو کې مرسته وکړي. هغوي په نورو شيانو لکه اوسيدو، روپو، روغتيا او خير ښيگره کې نصيحت کوي چې دا يقيني کړي چې تاسې ځانگړي ژوند کولو ته تيار ياست.

د ډلې منتظم

هغوي څه کار کوي: هغوي دا پرېکړه کوي چې ستاسې ټولنيز کارکوونکي يا پي اي څوک دي او دا يقيني جوړوي چې دوي په مشوره ورکولو او پرېکړې خوښولو کې يو ښه کار کوي.

هغوي څه رنگ مرسته کوي: هغوي په غونډو کې شمول کوي چرته چې د مهم شيانو په حقله خبرې اترې کيږي. کله کله ستاسې سوچ هغوي ته د رسولو په سبب کارونه په ښه ډول کيدل يقيني جوړيږي.

قانون پوه/ د کوچنيانو د حقونو افسر

فرق څه دي: که تاسې د خيال ساتنې لاندې ياست نو تاسې قانوني طور د يو قانون پوه حق لری. قانون پوه په عامه توگه د ځانگړي تنظيمونو لپاره کار کوي ولې د کوچنيانو د حقونو افسران د مشوري د مجلس لپاره کار کوي. خو د هغوي کړنې يو رنگ وي.

هغوي څه رنگه کار کوي: هغوي بايد دا يقيني کړي چې ستاسې آواز واورېدلې شي، تاسې ته غور ونيسي، په کيله کولو کې ستاسې مرسته وکړي او دا اوکوري چې تاسې ته خپل حق تر لاسه کيږي او دا چې تاسې خپل حقونه اوپيژنی او په مهمو غونډو کې ستاسې مرسته وکړي.

**Care
ADVICE LINE**
FREEPHONE
**0800 023
2033**

د کوچنیانو د خدمتونو مدیر (ډي سي ایس)

هغوي څه کار کوي: هغوي د کوچنیانو د خدمتونو مسؤل دي. ډي سي ایس به خامخه دا یقیني جوړوي چې خدمتونه په ښه ډول ورکړي کيږي، چې تاسې په حفاظت کې اوساتي او دا یقیني کړي چې ښوونځي د لوړ معیار دي.

هغوي څه رنگه مرسته کوي: کیدي شي تاسې چري هم ډي سي ایس ونه وینئ خو دا د هغوي کار دی چې ستاسې د مشوري مجلس تاسې ته ښه نه ښه امکاني خدمتونه وړاندې کړي

برخه اخیستونکي افسر

هغوي څه کار کوي: هغوي د کوچنیانو د خدمتونو د مشوري مجلس سره جوړښت کار کوي چې دا یقیني کړي چې په خدمتونو د ځوانانو فکرونه واوریدل شي.

د آزادانه کتنې افسر

هغوي څه کار کوي: که چري تاسې په خیال ساتنه کې یاست نو تاسې باید یو آئي آر او ولری. هغوي به ستاسې د خیال ساتنې د تدبیر دټولنو مشري کوي او دا به یقیني جوړوي چې په کړي شوي پرېکړو عمل شوي دي. که چري ستاسې په خیال ساتنه کې خوښدي وروڼه وي هغوي هم باید ستاسو په رنگ یو آئي آر او ولري.

هغوي څه رنگ مرسته کوي: هغوي به دا یقیني جوړوي چې ستاسې په حقله پرېکړې ستاسې په ښه فائده کې وي، تاسې ته غور و نیسي او دا یقیني کړي چې ستاسې سوچ اوریدلې کيږي. هغوي به تاسې ته دا هم اووایی چې تاسې به څه رنگه گیله کوی او دا تگ و دو به کوي چې تاسې ته د تر لاسه کیدونکي خدمتونو په حقله هر رقم ناموافقي تر منځه یوسي. هغوي به ستاسې د حقونو لپاره ودریزي.

د حقیقي ښوونځي سر معلم او ټاکلې شوي معلم

هغوي څه کار کوي: هغوي به دا کتنه کوي چې ستاسې ښوونځي/پوهنځي ستاسې ستونزي اوپیژني کومې چې ستاسې په تعلیم اثر کولای شي او دا ریکارډ ساتي چې تاسې او د خیال ساتنې لاندې نور کوچنیان څه رنگ کار کوی. هغوي به ستاسې د ځانگړي تعلیمي تگ لار (پي اي پي) ذمه وار وي کوم چې ستاسې د خپلو لیاقتونو په پوره کولو کې مرسته کوي.

هغوي څه رنگه مرسته کوي: هغوي به ستاسې د ښوونځي/پوهنځي د اړتیا په پوره کولو کې ستاسې مرسته کوي، او دا کتنه کوي چې تاسې د زده کړې د مقصدونو په ایشودلو کې مشغول یاست او که چري تاسې کورسونه بدلوی نو چې بدلون په آسان طرز وي.

هغوي څه رنگه مرسته کولای شي؟ هغوي اکثر د لوبو توقو کړنې ترتیبوي او د تربیت او خیال ساتنې لاندې نورو ځوانانو سره د یو ځای کیدو موقعي وړاندې کوي. که تاسې ته څه ستونزه وي نو هغوي تاسې ته د صحي کس سره د خبرې کولو لپاره په لټولو کې مرسته کولای شي.

ځانگړي کتونکي (آئي وي)

هغوي څه کار کوي: آئي وي ډیز هغه رضاکار وي کوم چې د مشوري مجلسونو سره په تړون کې نه وي کوم چې د خیال ساتنې لاندې کوچنیانو سره ملگرتیا جوړوي او د هغوي مرسته کوي. (د یو مشاور په رنگه). که تاسې په خیال ساتنه کې یاست نو قانون وایي چې تاسې ته به د د یو آئي وي لږلو موقع خامخه درکول کيږي.

هغوي څه رنگه مرسته کوي: دا به هغه کس وي د چا سره چې خبرې کیدلې شي، چې مشوري ورکوي، ستاسې مرسته کوي او یو ملگري وي!

ټاکلې شوي نرس

هغوي څه کار کوي: که تاسې په خیال ساتنه کې یاست نو تاسې لږه هر کال د روغتیا ازمايښت کول پکار دي (د ۵ کالو نه کم کوچنیانو لپاره په کال کې دوه واري) چې کتنه به یې ټاکلې شوي نرس کوي. هغوي به ستاسې د ټولنیز کار کوونکي سره کار کوي چې دا یقیني کړي چې ستاسې د روغتیا احتیاجونه پوره شوي دي.

هغوي څه رنگه مرسته کوي: هغوي هغه ستونزي پیژني کومو سره چې د خیال ساتنې لاندې کوچنیان مخ وي او د دې فکر سره هغوي ته مرسته او مشوري ورکوي.

د کامیابی لار

PATHWAY TO SUCCESS

PASHTO TRANSLATION

د حقیقتونو دا پلانه به ستاسې د تګ لار د تدبیر نه د پیرې ګټې په اغوستو کې مرسته وکړي. دا یواځې یوه بله بې خونده فورمه نه ده چې ستاسې ټولنیز کارکوونکي یې ډکوي. دا واقعي یو مهم دستاویز دی کوم چې دا سموي چې تاسې څه کول غواړئ، تاسې کومې مرستې ته اړتیا لرئ او څه رنگه به د مشورې مجلس ستاسې مرسته وکړي.

دا د ځوانانو لپاره د حقائقو د وپړیا پانو له اړخه دي چې په خیال ساتنه کې تجربه لري. کوم چې Become وړاندې کړي دي. (www.becomecharity.org.uk) د مشوروو مرستې لپاره یا ستاسې د حقونو په حقله معلوماتو لپاره د کنیر ایډوانس لائن په شمېره 023 0800 (د دفترې ورځو سحر 10:30 نه تر ماسپڅین 3:00 بجو پوري) اړیکې اوکړئ یا برېښنالیک اوکړئ په advice@becomecharity.org.uk

د لار تدبیر څه دی او دا ولې مهم دی؟

هر یو د خیال ساتنې لاندې کوچني به خامخه یو د لار تدبیر لري چې په عامه توګه ستاسې د شپارسمي کیلزي نه شروع کېږي. دا قانون دی! ستاسو د لار تدبیر وائي چې څه رنگ به ستاسې د مشورې مجلس ستاسې په ځانګړي اوسېدو کې مرسته کوي. دا ستاسې، د مشورې د مجلس او ستاسې په ژوند کې د نورو مهمو کسبپانو تر منځه یوتړون دی.

د ټولو نه مهم، دا تاسې ته یوه موقع وړاندې کوي چې خپلې هیلې او احساسات تر لاسه کړئ کوم چې لیکل شوي دي لکه څه رنگ چې به ستاسې تدبیر ستاسې سوچ قبلي.

کله چې خپله د تګ لار تدبیر جوړوئ نو یاد ساتئ:

- د هر څه په حقله چې هم تاسې غمجن یاست هغه ښکاره کړئ.
- تل یو 'بې تدبیر' هم پکار دي د هغه وخت لپاره که چرې معاملات د توقع مطابق نه وي.
- د خپل ایس ډبلیو/ پی ای سره ناموافقیت باید په احتیاط سره یادګیرنه وکړئ شي چې د هر کس فکر ښکاره وي.
- د نورو خلکو نه هم باید ستاسې د تدبیر په حقله پوښتنه وشي لکه ستاسې کورنۍ، رضاعي خیال

بیا کتنې

ستاسې د لار تدبیر باید هر شپږ میاشتې وروسته بیا کتنه وشي ولې تاسې د دې د بیا کتنې څه وخت هم غوښتنه کولای شئ. که چرې ستاسې په ژوند کې لوي بدلون وي نو باید یوه بیا کتنه وشي ځکه چې ستاسې تدبیر باید هغه څه څرګندوي څه چې وس کېږي.

کله چې ستاسې د لار د تدبیر بیا کتنه وشي نو تاسې او ستاسې ټولنیز کار کوونکي/ پی ای باید دا لاسلیک کړي او تاسې باید د دې یو نقل تر لاسه کړئ. دا خوندي کیږدئ او په قاعده یې ګورئ چې دا یقیني کړئ چې هر کس ددې په سمون کې دی!

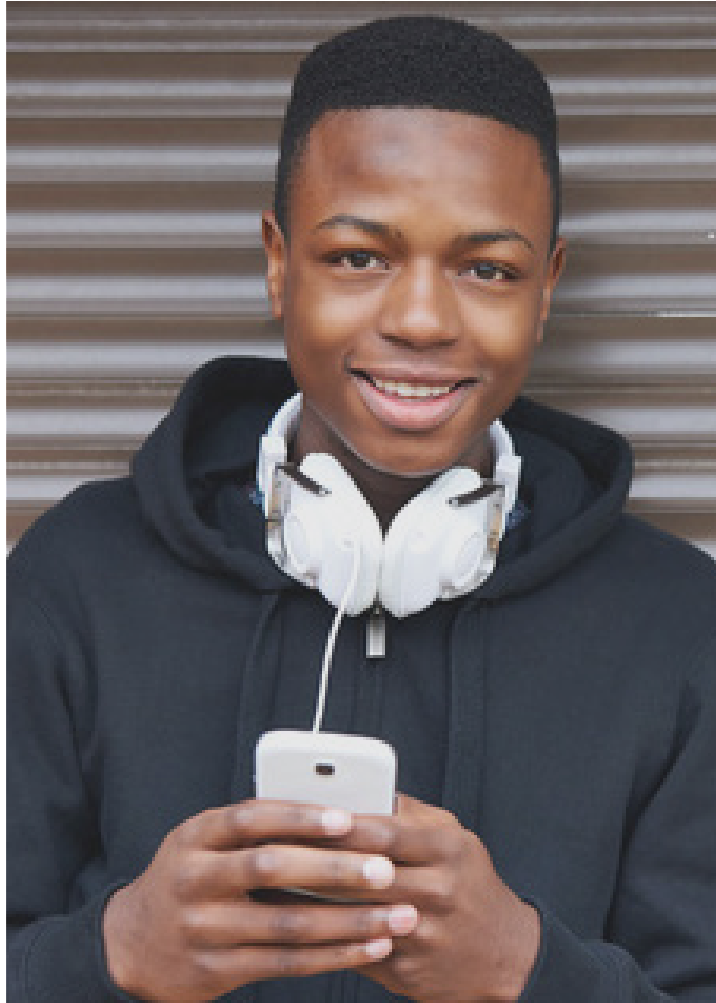
مه هیروئ:

- چې دا ستاسې د ژوند په حقله دي
- تاسې به د دې په پوره کولو کې خامخه مشغول یاست
- دا باید اوواڼي چې ستاسې د مشورې مجلس به څه رنگه ستاسې مرسته کوي.
- تاسې باید تل د دې یو نقل ولرئ

BECOME.
THE CHARITY FOR CHILDREN IN CARE
AND YOUNG CARE LEAVERS

زما د لار تدبیر باید څه راگیر کړي؟

روغتیا ... که چري تاسي ته د روغتيا ستونزي وي نو ستاسي د لار تدبیر باید اوواي چي څه رنگ به د مشوري مجلس د دي په هوارولو کي مرسته وکړي. دا يواځي د ستونزو لپاره نه ده: دوي باید دا وينا هم وکړي چي د مشوري مجلس به ستاسي د روغ جوړ ژوند په تيرولو کي څه رنگه مرسته کوي (د مثال په توگه د جيم دغري جوړيدو کي ستاسي مرسته کول).

تعليم، تربيت او روزگار ... ستاسي تدبیر باید دا يقيني کړي چي تاسي هر هغه شي ولري کوم چي ستاسي د کاميابي لپاره پکار دي او د خپل ژوند د مقصد تر لاسه کولو لپاره په لاره سم ياست. په دي کي د ترلاسه کولو لپاره ښکاره هدف شمول کوي او څه رنگه به د مشوري مجلس ستاسي مرسته کوي چي پکي مالي مرسته هم شمول کوي (د مطالعي لپاره لپږ ټاپ ته اړتيا لري...؟ دغه دلته اوواي!).

تاسي څنگه احساسوي ... تاسي د خپل ځان په حقله څنگه احساسوي؟ تاسي د نورو خلکو سره څنگه معامله کوئ؟

آيا داسي څه شته چي هغه مرستيال کيدو شي؟ خپل ټولنيز کار کوونکي/پي اي خبر کړئ چي هغوي د دي تعقيبول وکړي.

کورني او ټولنيز جال ... آيا تاسي د خپلي کورني سره ښه تعلق ساتئ؟ آيا تاسي ته خلق راغلي کله چي تاسي د مرستي لپاره بللي دي؟ ستاسي تدبیر باید دا اوواي چي څه رنگ به د مشوري مجلس ستاسي د ښه ټولنيز او کورني تعلق جوړولو کي مرسته وکړي. که چري تاسي د خپلي کورني سره د اړيکي کولو په حقله غمجن ياست نو دلته اوواي!

پېژندگلو ... دا د هغه څه په حقله دي کوم چي تاسي ... تاسي جوړوي!! د خپل تير ژوند په حقله سوالونو، په ژبه کي مرسته، مذهب، فرقه او جنسي معارفي کيدو کي او دا يقيني جوړولو کي چي تاسي د پېژندگلو صحي سندونه لري او څه رنگ خپلو دوسيو ته رسيدل کوئ، کي ستاسي د مشوري مجلس باید ستاسي مرسته وکړي.

ستاسي عملي مهارتونه ... دا باید دي خبري ته خيال وکړي چي تاسي د يو بالغ په توگه ژوند تيرولو ته څومره تيار ياست. د ځانگړي ژوند تيرولو لپاره تاسي ته د څه زده کړه پکار ده ... او د مشوري مجلس په دغه کولو کي څومره ښه مرسته کولاي شي؟

پيسې ... دا ډيره مهمه ده چه د محلي واک له اړخه د تر لاسه کيدونکي مالي مرستي يو ښکاره بيان وجود لري. دا باید ستاسي وړتيا او نورې ترلاسه کيدونکي مرستې، څه رنگ او کله دغه تر لاسه کيږي بيان وکړي. دا باید د هغه مرستي احاطه وکړي چي تاسي ته په بودجه ټاکلو، روپۍ بچ کولو او هغه فائدي چي ستاسي حق وي، کي پکار وي.

تاسي چرته اوسيدئ ... ستاسي د مشوري مجلس به ستاسي د اوسيدو د ځاي کتنه کوي (وسني يا تدبیر شوې) او دا به گوري چي آيا دا ستاسي لپاره ښه دي، په شمول د موقعيت، حفاظت، بلونو او کرا. د راروان وخت د اوسيدو د ځاي اختيار باید څرگنده کړي شي په شمول د ځانگړي اوسيدو د ځاي او د دي کولو لپاره د څه کولو اړتيا ده. آيا تاسي د خپل اوسيدو په ځاي کي خوشاله نه ياست؟ هغوي خبر کړئ!

* د کوچنيانو اکت 1989 او د خيال ساتنه پرينودو اکت 2000 کي ذکر شوي

په پورته رسېدلو کې ستاسو مرسته کوي

HELPING YOU
REACH HIGHER
PASHTO
TRANSLATION

پوهنځی یا پوهنتون
ته تلل یو لوی ګام
دی، خو ملاتړ شتون
لري که چېرې تاسو
د پاملرنې لاندې پاتې
شوي یاست. تاسو
د څه حق لرئ دا د
هغې یو لارښوونکی
دی.

دا د ځوانانو لپاره چې د
پاملرنې د تجربې څخه تېر
شوي وي د وړیا حقایقو د
پاڼو یو لړۍ
Become ده چې د بیکم

ستاسو د کونسل له اړخه مرسته

پاتوی پلان - هر د پاملرنې لاندې ماشوم باید یو
پاتوی پلان ولري¹، چې په عمومي ډول ستاسو د
16 مې کلیزې څخه پیل کېږي. دا ستاسو او د کونسل
تر منځ د قرار داد په رنګه دی، چې دا پریکړه کوي
هغوي باید څه رنګه په خپلواکه ژوند کې ستاسو
مرسته وکړي. که تاسو یوه ډګري ترسره کول
غواړئ، یوه مسلکي ډګري، یو ډاکټر یا د باسکټبال
کوچ جوړېدل غواړئ، دغه په خپل پاتوی پلان کې
ولیکئ. د خپل پاتوی پلان څخه زیاته کټه تر لاسه
کولو لپاره د پاملرنې د سلا لاین د حقایقو پاڼه³
وګورئ.

ځانګړی مشیر - که تاسو په زده کړه کې یاست
یا نه یاست، تاسو د خپل ځانګړي مشیر (PA) څخه د
۵۲ مې کلیزې پورې د سلا تر لاس کولو حق لرئ². یو
وار چې تاسو په پوهنځی یا پوهنتون کې داخل شئ،
تاسو خپل پي ای ته د مرستې لپاره د ترم په وخت
کې دننه او له دې څخه بهر دواړو وختونو کې زنگ
وهلی شئ.

ټولې محلي چارواکي باید د پاملرنې څخه
وتلو کسانو لپاره د خپل محلي وړاندیز
او مالي حقونو د پالیسۍ اشتهار کړي - د
دواړو اسنادو د یو نقل غوښتنه وکړئ چې
خپل حق وپېژنئ.³

بیکم یو (Propel) پروپل چلوي، یوه ویب
پاڼه چې د پاملرنې لاندې پاتې شویو زده
کونکو ته چې د بریتانیا په پوهنځیو او
پوهنتونو کې د لوړې زده کړې کورسونو
لپاره عریضه کوي د موجود مرستې لټولو
پریښله ورکوي. دا ولټوی په propel.org.uk

د لوړو زده کړو (HE) وظیفه - تاسو د £2,000
وظیفې حق لرئ که چېرې تاسو په یو پوهنتون کې
زده کړه کوئ، چې ستاسو د محلي چارواکو له خوا
ادا کېږي. دا په عمومي ډول ستاسو د کورس په اوږدو
کې په قسطونو کې ادا کېږي.

رخصتۍ - ستاسو محلي چارواکي باید تاسو ته پېښې
درکړي چې تاسو پرې د رخصتۍ په اوږدو کې ژوند
وکړئ، په کوم ځای کې پرې استوګنځی ولرئ که
تاسو د پوهنتون په ترڅ کې د پوره کال استوګنځی نه
لرئ. ستاسو محلي چارواکي څومره پېښې وړاندې
کوي په دغه اړه د خپل پي ای سره خبرې وکړئ.

Care
ADVICE LINE
FREEPHONE
0800 023
2033

BECOME.

THE CHARITY FOR CHILDREN IN CARE
AND YOUNG CARE LEAVERS

د پوهنځيو، پوهنتونونو او نورو سرچينو له اړخه مرسته

دغه رنگه تاسو د محلي چارواکو له اړخه، د گرانټونو، وظائفو او پورونو د يو لړ لپاره عريضه کولای شئ چې د خپل ټيوشن او ژوند د لگښتونه تاديه وکړئ. د پروپل په کارولو سره، تاسو موندلی شئ چې هر پوهنتون او پوهنځی څه وړاندې کوي، او دغه رنگه د اړيکو تفصيل هم چې تاسو ولټوئ که چيرې وړتيا لرئ.

د زده کوونکو لپاره

پور – سټوډنټ فاينانس انگلنډ (Student Finance England) بايد تاسو ته د ټيوشن فیس ادا کولو لپاره (په کال کې د £9,250)

پورې) پور پېسې⁴ او د ژوند لگښتونو ته دوام ورکولو لپاره (په کال کې د £8,700 يا £11,354 پورې، که تاسو په لندن کې یاست) درکړي. تاسو ته د پور بېرته ورکولو اړتیا نشته تر څو د يو خاص مقدار څخه زیاتي پېسې نه گټئ. د پاملرنه پرېښودونکي په ډول، تر څو تاسو عايد نه گټئ، تاسو بايد د فیس او ژوند کولو د بشپړ پور حق لرئ. ستاسو د ایچ اي وظیفه په عايد کې نه شمېرېږي.

د پاملرنه پرېښودونکي وظیفه – يو شمېر

پوهنتونونه پاملرنه پرېښودونکو ته وظائف وړاندې کوي – تاسو د پروپل په کارولو سره ليدی شئ چې کومې پوهنتوني دغه رنگه مرسته وړاندې کوي. د روپو دغه مقدار بېلا بېل وي او په کال کې د £1,000 نه تر £3,000 پورې وي، کله چې تاسو په خپل کورس کې راتلونکي کال ته داخلېږئ. پوهنتونونه د تنگدستی پېسې هم وړاندې کوي که چيرې تاسو د

خپلې اړتیا د توکو لپاره تاديه نشئ کولای. د زده کړې د چکرو او اوزارو لپاره هم فنډونه شتون لري. ځينې گرانټس وي، ځينې بايد پورونه وي کوم چې تاسو بېرته تاديه کوئ.

ځيراتي گرانټس – د يونايټ فاؤنډېشن (www.unitefoundation.co.uk)

د ځينې پوهنتونونو سره د وظیفې سکیم وړاندې کوي، دا بې کورنۍ ځوانانو ته، په شمول د پاملرنه پرېښودونکو کسانو، وړيا استوگنځی وړاندې کوي. ځينې ځيراتي ادارې پاملرنه پرېښودونکو ته گرانټس وړاندې کوي د بېلگې په توگه ريس فاؤنډېشن (www.reesfoundation.org)، بټل يوکی (www.buttuk.org) او دي سپارک فاؤنډېشن (www.sparkfoundation.org.uk). د لا زياتو معلوماتو لپاره، د بېکم حقایقو پاڼې ۱ د پاملرنې د سلا لاین ته رجوع وکړئ.

د مهاجرينو، پناه غوښتونکو او هغه خلکو چې د پاتې کېدو موقتي اجازه لري لپاره مرسته

د لویو شیانو لاس ته راوړنو لپاره يو شمېر ملاتړي شتون لري چې ستاسو مرسته وکړي. تاسو دغه ترلاسه کولای شئ!

که تاسو د پاتې کېدو موقتي اجازه لرئ، تاسو بايد د سټوډنټ فاينانس انگلنډ څخه د مرستې حق لرئ. د سلا لپاره، جست فار کیز لاء سره اړيکې ونیسئ (www.justforkidslaw.org).

که چيرې تاسو د يو مهاجر وضعیت لرئ، تاسو د بریتانوي زده کوونکو په ډول د پور اخیستلو حق لرئ. تاسو بايد په خپل پوهنتون کې د متخصص وظائفو او گرانټس په اړه هم پوښتنه وکړئ. پناه غوښتونکي د سټوډنټس فاينانس انگلنډ څخه د پور اخیستلو وړتیا نه لري، خو ستاسو لپاره وظائف او گرانټس موجود دي. ماده 26 (article26.hkf) (org.uk/) پناه غوښتونکو زده کوونکو ته وظائف وړاندې کوي – د دې لټولو لپاره چې پر دغه کې کوم پوهنتونونه برخه اخلي، د هغوي ویب پاڼه وگورئ.

د سلا او مرستې لپاره، یا د خپلو حقونو د معلوماتو لپاره، د پاملرنې د مرستې لاین ته په 020 7017 8901 زنگ ووهئ (د اونی ورځې سهار ۰۱:۰۳ نه تر ماسپېښ ۳ ساعته) advice@becomecharity.org.uk

Care
ADVICE LINE
FREEPHONE
0800 023
2033

بېکم غواړي د حقایقو په دې پاڼه تولیدولو کې د پراخه مرستې کولو لپاره د يو پي پي فاؤنډېشن (UPP Foundation) مننه ادا کړي.

1. د ماشومانو د مادي 2017 او پاملرنه پرېښودو مادي 2018 کې ورکړل شوي.
2. د ماشومانو او ټولنیز کار ماده 1989، ایس ۳، باید د 2000 په ورستيو کې عملي کړل شي.
3. د ماشومانو او ټولنیز کار ماده 2017، هه باید د 2018 په ورستيو کې عملي کړل شي.
4. په بریتانیا کې د تعلیمي کال 2018/2019 لپاره تر ټولو زیات د ټيوشن فیس پور، له <https://www.gov.uk/student-finance/new-fulltime-students>
5. په بریتانیا کې د تعلیمي کال 2018/2019 لپاره تر ټولو زیات د ژوند کولو د فیس پور، له <https://www.gov.uk/student-finance/new-fulltime-students>

په پاملرنه کې به تاسې چېرته اوسېږئ

HAVING A PLACE TO LIVE PASHTO TRANSLATION

د پاملرنې لاندې ژوند
په جريان کې ستاسې
د استوګنې د ځايونو
د ډول او پاملرنه
پرېښودلو څخه
وروسته د استوګنځي
د غوراوي لارښود.

دا د هغه تنګي ځوانانو
چې د پاملرنې له تجربې
څخه تېر شوي وي لپاره
د حقایقو د وړیا پاڼو څخه
اخیستل شوي، د پاملرنې
لاندې ماشومانو او د پاملرنه
پرېښودونکو ځوانانو/
پیغلو خبریه ادارې بیکم
(Become) له خوا تولید
شوي.

تاسې چېرته اوسېدلئ شئ کله چې په پاملرنه کې یاست

رضاعي کور: دا هغه وخت وي کله چې تاسې د یو رضاعي پاملرنه کوونکي سره اوسېږئ او هغه ستاسې پاملرنه د کورنۍ په کور کې کوي. دغلته باید ستاسې سره نور د رضاعت لاندې ماشومان هم وي. رضاعي پاملرنه کوونکي باید خپل ماشومان هم لري. تاسې به په رضاعي کور کې د لنډې مودې، یا اورېدې مودې لپاره یاست — ستاسې ټولنیز کار کوونکي باید تاسې ته ووايي چې پلان څه دی او تاسې به د څومره مودې لپاره پاتې کېږئ. ستاسې رضاعي پاملرنه کوونکي به د محلي چارواکو یا د یوې ادارې لپاره کار کوي چې د رضاعت خپلواکه اژانس بلل کېږي، چې هغوي ته روزنه او مشاورت ورکوي چې څه رنگه یو ښه رضاعي پاملرنه کوونکي جوړ شي.

د ماشومانو کور: دا یو لوی کور وي چې نور ماشومان هم لري او د عملي یوه ډله به ستاسې پاملرنه کوي. تاسې به خپله خونه لرئ او دغلته د دمه کېدو، خوارو او لوبو توقو لپاره شریک ځایونه هم شتون لري.

د خنډ یا وقفې د پاملرنې استوګنځی: دا هغه وخت وي کله چې تاسې د خپل عادي ځای څخه پرته په یو مختلف ځای کې ژوند کوئ — د بېلګې په توګه که ستاسې عمومي پاملرنه کوونکي ناروغه وي یا د کوم لامله تللو ته وړتیا لري. دا موقتي وي.

یو خوندي استوګنځی: دا یو استوګنځی وي (د ماشومانو د کور په ډول) چې کلپ وي. تاسې باید په دې کې ووسېږئ که خلک فکر کوي چې تاسې خپل

ځان یا نورو ته ژوبلې اړولی شئ، خو د دې هدف تاسې خوندي ساتل وي، نه چې تاسې ته جزا درکول.

د خپلوانو پاملرنه: دا هغه وخت وي کله چې تاسې په خپله کورنۍ کې د یو کس (ستاسې والدین نه) سره اوسېږئ چې د محلي چارواکو له خوا ستاسې د خپلوان پاملرنه کوونکي په توګه ټاکل شوي وي.

ناڅاپه انتقالېدل

که تاسې ته وویل شي چې له یو استوګنځي څخه بل ته انتقال شئ او تاسې د دې تمه نه لرئ، بیا دا یاد لرل مهم دي چې ستاسې هیلي او احساسات باید له هغه خلکو له خوا پام کې ونیول شي چې د انتقالېدو په اړه پرېکړه کوي. که تاسې د انتقالېدونکي استوګنځي په اړه اندېښنې لرئ بیا تاسې باید د خپل ټولنیز کار کوونکي سره خبرې وکړئ او هغوي ته ووايئ چې تاسې څه احساس کوئ (یا خپل مشاور ته ووايئ که تاسې

له پاملرنې وتلي یاست او عمر مو د 25 کالو څخه ټیټ وي). که تاسې فکر کوئ چې ستاسې نظرونو ته اورېدل کېږي، تاسې د خپل خپلواکه بیا کتنې افسر سره تماس نیولی شئ یا د یو وکیل څخه مرسته غوښتلې شئ (د حقایقو پاڼه 2 د نومونو لوبه (The Name Game) ولولئ که ډاډه نه یاست چې دا خلک څوک دي او څه رنگه ستاسې مرسته کولی شي).

Care
ADVICE LINE
FREEPHONE
0800 023
2033

BECOME.
THE CHARITY FOR CHILDREN IN CARE
AND YOUNG CARE LEAVERS

تاسي چپرته اوسپړئ کله چې له پاملرني ووځئ

کله چې تاسې 16 کلن شئ ستاسې ټولنیز کار کوونکی به مو پر دې اړه مرسته پیل کړي چې د پاملرني پرېښودو څخه وروسته تاسې څه کول غواړئ. تاسې به د 18 کالو پورې له پاملرني څخه نه وځئ او دا یو ښه فکر دی چې په پاملرنه کې پاتې شئ څومره چې کولی شئ، د هغه خلکو سره چې ستاسې پاملرنه کوي او په دې فکر کولو کې مو مرسته کوي چې په ژوند کې چپرته تلل غواړئ.

قانون وايي چې ستاسې محلي چارواکي باید تاسې ته د اوسېدو لپاره یو مناسب استوګنځی درکړي کله چې پاملرنه پرېږدئ. ستاسې ټولنیز کار کوونکی باید ستاسې د نظرونو په اړه پوښتنې وکړي چې چپرته اوسېدل غواړئ او هغوي باید هر هره پرېکړه چې تاسې یې په شریکه د راتلونکي په اړه کول په یو سند کې پټوي پلان بلل کيږي کې ولیکي. (ډاډه کړئ چې تاسې د دې یو نقل ترلاسه کړئ چې مو په یاد وي چې محلي چارواکو

ستاسې سره کومه ژمنه کړې ده).

کله چې تاسې د رضاعي یا استوګنې د پاملرني څخه انتقالېږئ، هغه استوګنځی چې تاسې یې د خپل ټولنیز کار کوونکي یا شخصي مشاور سره په شریکه انتخاب کړئ به په موجود شیانو تکیه کوي، او ستاسې په فکر تاسې (او هغوي) د څومره خپلواکۍ لپاره چمتو یاست. دلته ستاسې یو څو غوراوي دي:

د حقایقو پر دې پانه
د لا زیاتو معلوماتو
لپاره د پاملرني د
مشاورت لیکې سره
په 0800 023 2033
په اونیز کاري ورځو
کې د سهار 10 څخه
نیولی تر ماښام 5
ساعتو تماس ونیسئ.
موږ د پاملرني لاندې
ماشومانو او د هغوي
پاملرنه کوونکو
لویانو د مرستې لپاره
موجود یو.

**Care
ADVICE LINE**
FREEPHONE
**0800 023
2033**

ورکولو، بودیجه کولو او یوازې خو بیا هم د لویانو د مرستې لاندې اوسېدلو په جریان کې د یو څو میاشتو لپاره پاتې کېدو شئ.

متخصص استوګنځی: که چېرې تاسې ځینې اړتیاوې لرئ (د بېلګې په توګه، یو معلومات چې عامه ډول استوګنځی یې نشي پوره کولی، تاسې ته باید داسې استوګنځی درکړل شي چې ستاسې لپاره برابر وي.

خپلواکه استوګنځی: دا یو د کرایه استوګنځی دی چې اضافي ملاتړ لري که تاسې یې اړتیا لرئ، لکه مالیاتي مشاورت.

د پوهنتون استوګنځی: که چېرې تاسې پوهنتون ته ځئ، محلي چارواکي باید ستاسې لپاره ځای ولټوي چې د رخصتو په جریان کې پکې اوسېږئ (چې په پوهنتون کې هم کېدی شي) یا د دغه لپاره پیسې درکړي. د پاتې وخت لپاره خپل استوګنځی لټولو لپاره نورې لارې هم شتون لري – په دې سیریز کې د حقایقو پانه 4 ولولئ یا زموږ ویب پانه Propel.org.uk وګورئ چې په دې اړه معلومات ورکوي چې هر پوهنتون پاملرنه پرېښودونکو ته څه وړاندې کوي.

پر ځای پاتې کېدل (Staying Put): که

چېرې تاسې ښه میشت شوي یاست، په خپل رضاعي استوګنځی کې خوشاله یاست، او ستاسې رضاعي پاملرنه کوونکی غواړي چې پاتې شئ، تاسې د 21 کالو عمر پورې دغلته د پاتې کېدو غوښتنه کولی شئ. تاسې به د 18 کالو په عمر کې بیا هم 'پاملرنه پرېښودونکی' یاست، خو په اصل کې به په هیڅ کې هم زیات بدلون نه راځي.

مرستندویه استوګنځی: دا د 'پر ځای پاتې

کېدلو' په ډول دی خو تاسې به د یو نوي پاملرنه کوونکي سره اوسېږئ او د رضاعي استوګنځی څخه به زیاته خپلواکي لرئ.

د انتظار خونه او مرستندویه استوګنځی: د

یوې لیلې په ډول، خو ډېره ښه او د 10 څخه نیولی تر 100 کسانو لپاره. تاسې عموماً د یو کال پورې اوسېدلی شئ. هغوي د زده کړو، روزنې او استخدام فرصتونه هم وړاندې کوي. ځینې ځوانان/پېغلې په لیلې یا نورو مؤقتې استوګنځیو کې هم میشتول کيږي لکه 'B&B'، خو دا هغه وخت مناسب وي کله چې تاسې د 18 کالو عمر څخه زیات یاست، او یوازې د لنډې مودې لپاره وي.

روزنیز پلیټونه/مرستندویه استوګنځی (کله کله

'تیمایي خپلواکي' بلل کيږي): دا هغه پلیټس یا کوچني کورونه دي چېرته چې تاسې د خپلواکه ژوند تمرین کولی شئ. دا په هر محلي چارواکو کې بېلا بېل وي، خو تاسې دغلته د کرایه دارۍ انتظامولو مهارت ته وده

6

د پاملرني په اړه بشپړه معلومات

GET TO KNOW
YOUR RIGHTS
PASHTO
TRANSLATION

د پاملرني د نظام او
د پاملرني تر لاندې
ستاسې د حقونو
لارښود.

دا د هغه تنکي ځوانانو
چې د پاملرني له تجربې
څخه تېر شوي وي لپاره
د حقایقو د وړیا پاڼو څخه
اخیستل شوي، د پاملرني
لاندې ماشومانو او د پاملرني
پرېښودونکو ځوانانو/
پیغلو خبریه ادارې بیکم
(Become) له خوا تولید
شوي.

خلک پاملرني ته
ولې داخلېږي؟

لور شمېر لاملونه شتون لري
چې تاسې پاملرني ته ولې داخل
شوي یاست. دا باید د دې لامله
وي چې کورنۍ مو پاملرنه په
مناسب ډول نشي کولی یا دا
چې په کور کې کوم ناورین
مخې ته راغلی وي. که لامل
هر څه وي، دا یاد ساتل خوره
مهم دي چې دا ستاسې غلطې
نه ده او ډیر زیات ماشومان
پاملرني ته داخلېږي.

د 'پاملرني نظام' څه دی؟

که چېرې تاسې په بریتانیا کې د 18 کالو څخه
ټیټ عمر ماشوم/ماشومه یاست او له کوم لاملو
د خپلې کورنۍ سره اوسېدلی نشئ، حکومت
باید ډاډه کړي چې تاسې خوندي یاست او ښه
پاملرنه مو کيږي. تاسې به پاملرني ته ځئ او
په هغه ځای کې به میشت یاست چې ځینې
وختونه 'د پاملرني نظام' بلل کېږي، په دې معنا
چې پاملرنه څرنگه تنظیمېږي.

پاملرني ته داخلېدل باید یو حیرانونکی او زړه نا
زړه وخت وي ځکه چې دا اکثر معنا لري چې هغه
لویان چې مو ورسره په لنډ وخت کې لیدل شوي وي
ستاسې د ژوند په اړه مهمې پرېکړې کوي، د بېلګې
په توګه تاسې به چېرته اوسېږئ او کله به خپل
والدین او خوبندې ورونو سره ملاقات کوئ. سره له
دې، دا ستاسې لپاره د یو نوي پېل فرصت هم کېدی
شي. ستاسې ژوند به بې شکه مختلف وي، خو لور
شمېر ځوانان وایي هغوي خوشاله و چې پاملرني
ته ورل شوي و او دا د کورنۍ سره د ژوند تېرولو
څخه ډېر ښه و.

د پاملرني لاندې ژوند پر مهال د قانون کومې مادې اغېز لري؟

د ماشومانو د مادې 1989 برخه 31 –
د پاملرني حکم

د ماشومانو د مادې 1989 برخه 20 –
داوطلبانه پاملرنه

دا هغه وخت وي کله چې محکمه ستاسې د 'پاملرني
حکم' ورکړي، ځکه چې دا احتمال موجود وي چې
تاسې باید په بدني یا هیجاني توګه زیان ومومئ که
چېرې په کور کې اوسېږئ. دا په دې معنا چې ستاسې
د والدینو مرکزي مسؤلیت محلي چارواکي قبولوي.

که چېرې تاسې د محلي چارواکو په پاملرنه کې
یاست، تاسې به د 'پاملرني لاندې ماشوم/ماشومه' (د)
پاملرني لاندې ماشوم لپاره قانوني نوم) بلل کېږئ او
محلي چارواکي ستاسې د 'قانوني والدینو' رول په
غاره اخلي په دې معنا چې هغوي ستاسې د پاملرني
مسؤولیت قبولوي. د پاملرني لاندې ماشوم/ماشوم په
توګه، د قانون له مخې یو شمېر شیان دي چې ستاسې
محلي چارواکي بې باید ستاسو لپاره ترسره کړي چې
داده کړي تاسې خوندي یاست او ښه پاملرنه مو کيږي.

که تاسې د مادې 20
سره سم د پاملرني
لاندې یاست، په دې کې
محکمه ښکېل نه وي او
ستاسې والدین وس هم د
محلي چارواکو سره په
شریکه ستاسې قانوني
مسؤولیت لري. دا کله
کله هغه وخت مخې ته
راځي چې د یو ماشوم/

ماشومي والدین په ځنډان کې وي، یا د یو تنکي ځوان/
پیغلې اړیکې د خپل والدینو سره قطع شوي وي، یا یو
تنکي ځوان/پیغلې بې کوره وي. دا هغه وخت هم کېدی
شي کله چې یو تنکي ځوان/پیغلې پاملرني ته د تللو
غوښتنه وکړي.

Care
ADVICE LINE
FREEPHONE
0800 023
2033

BECOME.
THE CHARITY FOR CHILDREN IN CARE
AND YOUNG CARE LEAVERS

6

د حقایقو پر دې پاڼه
د لا زیاتو معلوماتو
لپاره د پاملرنې د
مشاورت لیکي سره
په 0800 023 2033 په
اونیز کاري ورځو کې
د سهار 10 څخه نیولی
تر ماښام 5 ساعتو
تماس ونیسئ.

**Care
ADVICE LINE**
FREEPHONE
**0800 023
2033**

نو، تاسې د پاملرنې لاندې یاست ... تاسې کوم حقونه لرئ؟

ښه خبرونه دا دي: تاسې لور شمېر حقونه
لرئ — نو ډاډه کړئ چې تاسې پوهېږئ دا کوم
حقونه دي! دلته ځینې کارونه دي چې محلي
چارواکي یې باید ستاسې لپاره وکړي:

➔ ډاډه کړئ چې تاسې د استوګنې لپاره
خوندي ځای لرئ. (د دې په اړه زیاتو
معلوماتو لپاره د حقایقو څلورمه پاڼه ولولئ.)

➔ هغوي باید ډاډه کړي چې تاسې زده کړې
کوئ او یوه تګلار لرئ چې د شخصي زده
کړو پلان (Personal Education Plan) بلل کېږي
چې ډاډه کړي د زده کړو اړتیا مو پوره کېږي
او د خپلو اهدافو تر لاسه کولو کې مو مرسته
کېږي.

➔ هغوي باید تاسې ته یو ټولنیز کار کوونکي
وسپاري، او ستاسې د ټولنیز کار کوونکي دنده دا ده
چې ډاډه کړي چې تاسې خوشاله یاست او پاملرنه مو
ترسره کېږي. دا مهم دي چې تاسې احساس وکړئ
چې کولی شئ د خپل ټولنیز کار کوونکي سره خبرې
وکړئ او هغوي ته ووايئ چې څه ته اړتیا لرئ.

➔ هغوي باید ستاسې د روغتیا اړتیاوې پوره کړي
— پر دې کې ستاسې بدني او ذهني روغتیا شامل دي.
که تاسې فکر کوئ چې د روغتیا په اړه کوم ډول
مرستې ته اړتیا لرئ، په یاد ولرئ چې تاسې د مرستې
حق لرئ. خپل پاملرنه کوونکي یا ټولنیز کار کوونکي
ته ووايئ.

ستاسې ټولنیز کار کوونکي باید:

○ ستاسې د پاملرنې پلان ولیکي. په دې کې
باید ستاسې ټول اړتیاوې پام کې ولرل
شي، لکه ستاسې روغتیا او پرمختګ،
د کورنۍ سره اړیکې، تاسې به چیرته
اوسېږئ، ستاسې زده کړې، او یو شمېر
نور. د پاملرنې لاندې وخت په جریان کې
به ستاسې د پاملرنې پلان ستاسې سره مخ
په وړاندې ځي. دا ستاسې سند دی نو دا
مهم دي تاسې خپل ټولنیز کار کوونکي ته
ووايئ چې کوم څه ستاسې لپاره مهم دي
باید ستاسې په پلان کې لیکل شوي وي.

○ په اونۍ کې لږ تر لږه شپږ ځل تاسې وويني.
کله چې هغوي ملاقات کوي، باید ستاسې سره
یوازې وخت تېر کړي او تاسې وپېژني.

○ ستاسې نظرونو ته غور ونیسي او دا جدي
وګڼي. هغوي باید ستاسې د ژوند په اړه
پرېکړو کې تاسې ښکېل کړي. په دې کې
شامل دي چې تاسې به چیرته اوسېږئ،
څوک به ستاسې، ستاسې د زده کړو، روغتیا
او کورنۍ سره تماس نیولو پاملرنه کوي.

ته ویلو څخه پیل وکړئ چې تاسې یو شکایت کول
غواړئ. هغوي باید بیا د یو وکیل سره په تماس نیولو
کې ستاسې مرسته وکړي او تاسې ته ووايي چې
مخکې څه وکړئ.

یو وکیل ولرئ — د هغوي دنده دا ده چې ستاسې
نظرونه د خلکو غوږونو ته ورسوي که تاسې فکر
کوئ چې پرېکړه کوونکي تاسې ته غور نه نیسي. یو
وکیل د پاملرنې لاندې وخت په جریان کې په غونډو
کې ستاسې مرسته کولی شي — هغوي به د پرېکړه
کوونکو په پوه کولو کې ستاسې مرسته وکړي چې
تاسې څه احساس کوئ او څه غواړئ.

تاسې باید ولرئ یو:

خپلواک د بیا کتنې افسر (IRO) — د پاملرنې لاندې
هر یو ماشوم/ماشومه یو IRO لري، او د هغوي رول
دا دی چې ډاډه کړي ستاسې ټولنیز کار کوونکي ټول
اړین کارونه ترسره کوي چې ستاسې مرسته وکړي.

تاسې دا حق هم لرئ چې:

شکایت وکړئ — تاسې حق لرئ چې په رسمي ډول
د خپلې پاملرنې په اړه یو شکایت وکړئ او محلي
چارواکي باید تاسې خبر کړي چې د دې لپاره تاسې
د چا سره تماس ونیسئ. خپل ټولنیز کار کوونکي